

ابعاد حقوقی نظریه ولایت فقیه در ساختار نظام جمهوری اسلامی

روح اله فیاضی

کارشناس حقوقی و مدرس دانشگاه

انتشارات مینوفر
Minufar.ir

مشهد مقدس - ۱۳۹۷

سرشناسه	: فیاضی، روح‌الله، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: ابعاد حقوقی نظریه ولایت فقیه در ساختار نظام جمهوری اسلامی / روح‌اله فیاضی.
مشخصات نشر	: مشهد: مینوفر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص.
شابک	: ۲۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۰-۸۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۹۱] - ۱۹۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: ولایت فقیه -- ایران
موضوع	: Wilayat al-faqih -- Iran
موضوع	: ولایت فقیه
موضوع	: Wilayat al-faqih
موضوع	: ایران -- تاریخ -- جمهوری اسلامی، ۱۳۵۸ -
موضوع	: Iran -- History -- Islamic Republic, 1979 -
موضوع	: ۹۷۹۲۱ /فالف ۲/BP۲۲۲
موضوع	: ۲۵/۲۹۷
موضوع	: ۵۱۳۲۸۵۲

عنوان کتاب: ابعاد حقوقی نظریه ولایت فقیه در ساختار نظام جمهوری اسلامی

نویسنده: روح‌اله فیاضی

چاپخانه: دانا

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۰-۸۷-۱

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر این اثر برای مولف محفوظ است.

مشهد مقدس، بلوار جلال‌آل احمد ۶۹ پ ۱۱۶، ص. پ: ۹۱۸۹۵-۱۷۵۵

همراه: ۰۹۳۵۲۱۶۲۷۵۵ - تلفن و دورنگار: ۰۵۱-۳۸۲۳۵۵۳

سایت: www.minufar.ir - ایمیل: minufar@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار
بخش مقدماتی: کلیات و مفاهیم ۱۵	
۱۷	فصل اول: مقدمه
۱۹	۱- طرح مسئله
۲۰	۲- اهداف طرح
۲۰	۳- ضرورت انجام طرح
۲۱	۴- مفهیم
۲۱	شکل حکومت
۲۱	ساختار حکومت
۲۲	مطبوعات دینی
۲۳	فصل دوم: حکومت در اسلام
۲۵	۱- از دیدگاه کتاب نهضت امام حسین (ره) (سید امجد روحانی)
۳۰	متن آن نامه
۳۱	فلسفه حکومت در اسلام
۳۹	اول: علم به قانون و دوم عدالت
۴۱	ضدیت با تشکیل حکومت اسلامی
۴۲	انکار حکومت در اسلام
۴۴	تر جدائی دین از سیاست
۴۵	تر اسلام منهای روحانیت
۴۵	از میان بردن پیشوایان اسلامی
۴۶	رژیم شاه و طرح حکومت اسلامی
۴۷	بازتاب طرح حکومت اسلامی در ایران
۴۹	دوم: از دیدگاه کتاب ضرورت حکومت، خصوصاً حکومت اسلامی (حسینعلی قاسم زاده)
۵۱	تمایز با سایر حکومتها

۵۱	اثبات ضرورت داشتن حکومت
۵۳	حکومت در اسلام هدف نیست
۵۵	سوم: از دیدگاه کتاب صحیفه نور
۵۷	مراحل شکل گیری حکومت اسلامی در بیان امام خمینی (ره)
۵۸	حکومت اسلامی در عینیت جامعه

بخش اول: شکل حکومت در آثار و مطبوعات دینی سال های ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۸۶۱

۶۳	فصل اول: جمهوری اسلامی
۶۵	گفتار اول: سابقه طرح اندیشه جمهوری اسلامی
۶۵	نظریه جمهوری اسلامی و قانون اساسی آن
۶۸	متن قانون اساسی ۱۳۵۸
۸۶	گفتار دوم: کتاب حکمت جمهوری اسلامی (علی مشکینی)
۸۶	مبحث اول: شکل حکومت جمهوری اسلامی
۸۷	مبحث دوم: طرز تشکیل حکومت جمهوری اسلامی
۸۹	گفتار سوم: کتاب طرح پیشنهادی جمهوری اسلامی (سید باقر صدر)
۸۹	شکل حکومت
۹۱	فصل دوم: نظام امت و امامت
۹۳	گفتار اول: کتاب امت و امامت (علی شریعتی)
۹۳	مبحث اول: شکل امامت
۹۳	مبحث دوم: رهبری در امامت
۹۶	گفتار دوم: مشروح مذاکرات مجلس بررسی نهایی قانون اساسی
۱۰۸	گفتار سوم: کتاب مبانی قانون اساسی جمهوری اسلامی (حسین بهشتی)
۱۱۱	گفتار چهارم: حکومت علوی، حکومت اسلامی (نصیرالدین امیر صادقی)
۱۱۳	فصل سوم: حکومت اسلامی دموکراتیک
۱۱۵	گفتار اول: کتاب ضرورت حکومت، خصوصاً حکومت اسلامی (حسینعلی قاسم زاده)
۱۱۷	گفتار دوم: مجله مکتب اسلام
۱۲۱	فصل چهارم: حکومت اسلامی
۱۲۳	گفتار اول: کتاب ابعاد حکومت اسلامی

- گفتار دوم: کتاب ولایت فقیه (امام خمینی (ره))..... ۱۳۴
- گفتار سوم: کتاب حکومت جمهوری اسلامی (علی مشکینی)..... ۱۳۲
- مبحث اول: هدف اصلی از تشکیل حکومت اسلامی چیست؟..... ۱۳۲
- مبحث دوم: حکومت اسلامی در زمان حضور پیشوای اصلی..... ۱۳۳
- گفتار چهارم: کتاب جمهوری اسلامی (سید محمد باقر صدر)..... ۱۳۴
- گفتار پنجم: کتاب نظام حکومت در اسلام (سید صادق روحانی)..... ۱۳۵
- مبحث اول: طرز حکومت اسلامی..... ۱۳۵
- مبحث دوم: لزوم تشکیل حکومت از نظر اسلام..... ۱۳۶
- مبحث سوم: لزوم حکومت از نظر اخبار..... ۱۳۶
- گفتار ششم: کتاب مختصر توضیحی در چگونگی حکومت اسلامی و رژیم شاهنشاهی..... ۱۳۷
- مبحث اول: طام انسانی بر پایه عدل..... ۱۳۷
- مبحث دوم: جایزین رژیم ناسد چه نظامی باشد؟..... ۱۳۸
- مبحث سوم: هدف تکوین اسلامی..... ۱۴۴
- گفتار هفتم: کتاب حکومت نوری، حدود اسلامی (نصیرالدین امیر صادقی)..... ۱۴۴
- گفتار هشتم: کتاب سرچشمه‌های قدس در حکومت اسلامی (سید محمد باقر صدر)..... ۱۴۵
- مبحث اول: حکومت اسلام، ضرورت بین..... ۱۴۵
- مبحث دوم: مفاهیم سیاسی در ترکیب عقیدتی حکومت اسلامی..... ۱۴۵
- گفتار نهم: کتاب بررسی فشرده‌ای پیرامون حکومت نوری (ناصر مکارم شیرازی)..... ۱۴۶
- گفتار دهم: کتاب حکومت اسلامی و تحلیلی از نهضت حاضر (نبی نوری)..... ۱۴۸
- مبحث اول: سرچشمه نهضت اسلامی..... ۱۴۸
- مبحث دوم: ایجاد حکومت یکی از عناصر عمده اسلام..... ۱۴۸
- مبحث سوم: طرح کلی حکومت اسلامی..... ۱۴۹

بخش دوم: ساختار حکومت در آثار و مطبوعات دینی سال های ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۸

- فصل اول: دلایل تشکیل حکومت اسلامی..... ۱۵۳
- گفتار اول: کتاب ولایت فقیه..... ۱۵۵
- گفتار دوم: مجله درس‌هایی از مکتب اسلام..... ۱۵۷
- فصل دوم: قوای سه گانه..... ۱۵۹

- گفتار اول: کتاب جمهوری اسلامی (سید محمد باقر صدر)..... ۱۶۱
- مبحث اول: قانونگزاری ۱۶۱
- مبحث دوم: قوه مقننه و قوه مجریه مستند به مردم است ۱۶۱
- گفتار دوم: کتاب مبانی نظری قانون اساسی جمهوری اسلامی (حسین بهشتی)..... ۱۶۲
- گفتار سوم: کتاب حکومت جمهوری اسلامی (علی مشکینی)..... ۱۶۳
- مبحث اول: پایه‌های حکومت بر سه پایه استوار است ۱۶۳
- مبحث دوم: در خصوص سه گروه، سه مجلس ۱۶۴
- گفتار چهارم: کتاب حکومت علوی، حکومت اسلامی (نصیرالدین امیر صادقی)..... ۱۶۷
- گفتار پنجم: کتاب بررسی فشرده‌ای پیرامون طرح حکومت اسلامی (ناصر مکارم شیرازی)..... ۱۶۸
- مبحث اول: بافت حکومت اسلامی..... ۱۶۸
- مبحث دوم: هیئت قضایی..... ۱۶۸
- مبحث سوم: هیئت امرائی..... ۱۶۹
- مبحث چهارم: هیئت قضایی..... ۱۶۹
- گفتار هشتم: کتاب ابعاد حکومت اسلامی (نشر صالح)..... ۱۷۰
- مبحث اول: ارگان‌های سه گانه حکومتی..... ۱۷۰
- مبحث دوم: سیاست خارجی..... ۱۷۱
- گفتار نهم: کتاب جامعه و حکومت اسلامی (سید محمد علی نواب صفوی)..... ۱۷۳
- مبحث اول: تشکیلات دولتی..... ۱۷۳
- مبحث دوم: بانک قرض الحسنه، بانک ملی و سپه..... ۱۷۶
- مبحث سوم: چگونگی حقوق اداری‌ها..... ۱۷۷
- فصل سوم: نیروهای مسلح**..... ۱۷۹
- گفتار اول: کتاب ولایت فقیه (امام خمینی (ره))..... ۱۸۱
- مبحث اول: نیروهای مسلح..... ۱۸۱
- مبحث دوم: احکام دفاع ملی..... ۱۸۱
- گفتار دوم: کتاب حکومت اسلامی و تحلیلی از نهضت حاضر (یحیی نوری)..... ۱۸۲
- مبحث اول: نظام ارتشی اسلام..... ۱۸۲
- مبحث دوم: پیرامون ارتش..... ۱۸۳
- گفتار سوم: کتاب حکومت علوی، حکومت اسلامی (نصیرالدین امیر صادقی)..... ۱۸۴

گفتار چهارم: بررسی فشرده‌ای پیرامون طرح حکومت اسلامی (ناصر مکارم شیرازی)..... ۱۸۴

گفتار پنجم: کتاب حکومت جمهوری اسلامی (علی مشکینی)..... ۱۸۵

بخش آخر: نتیجه‌گیری ۱۸۷

منابع..... ۱۹۱

www.ketab.ir

پیشگفتار

تحقق حکومت دینی با عنوان "جمهوری اسلامی" و با رکن رکن ولایت فقیه پس از قرن‌ها در کشور تاریخی ایران، نتیجه زحمات و خون‌های غیور مردان و مجاهدت عملی آنان و ره‌آورد اندیشه اندیشمندان و فقها و علماء اسلامی است که به دلیل استبداد و خفقان حاکم بر جامعه در زمان ستم‌شاهی، علنی کردن و تحقق آن با مشکلات فراوان روبرو بوده است و لذا سال‌های منتهی به پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی که نقطه پایانی برای رژیم شاهنشاهی و ارج فوران اندیشه‌ها برای طرح نظام سیاسی جایگزین و آغازی برای نظام جمهوری اسلامی به فرصتی برای انتشار این آثار به دست داد که در این نوشتار به بررسی گوشه‌ای از این آثار منتشره در کتب و مجلات آن دوره و با دید حقوقی می‌پردازیم، تا مشخص شود که تسکین نظام جمهوری اسلامی و تصویب قانون اساسی آن مبتنی بر منابع غنی اسلامی و فقهی در ریزه در بعد شکل و ساختار حکومت می‌باشد.

حکومت اسلامی در جهان سابقه تاریخی و عملی جز در صدر اسلام ندارد، که در طول سالیان گذشته و بعد از حکومت کتبی، مدتی امر مؤمنان علی (ع) همواره حامیان و متولیانی داشته که با تلاش‌ها و قیام‌های محاسن در پی برقراری آن بوده‌اند، اما به دلایلی که از حوصله این نوشتار خارج است تا سال ۱۳۵۷ جری شمسی جز بعضی از آن‌ها و آن هم ناقص و مستعجل محقق نگردید و عاقبت خوبی یافت، فلذا با توجه به عدم شناخت نسل امروز با سوابق تاریخی افکار و اندیشه‌های پربار بزرگان دین و با عدم انتقال این مهم به نسل امروز به نحو شایسته، در این نوشتار سعی بر آن است که با مراجعه به برخی از آثار بزرگان و دانشمندان و آثار مطبوعات دینی از تحلیل‌ها و برداشت‌های آنان، بتوان وجود سابقه مباحث حکومتی به‌ویژه شکل و ساختار حکومت اسلامی را بررسی کرد و نشان داد که نظام جمهوری اسلامی ایران در پی‌ریزی اجزاء و عناصر آن به چه منبع لایزالی متصل می‌باشد.

روح اله فیاضی

کارشناس حقوقی و مدرس دانشگاه